

Aan Mr. R. de Vries

Parkstraat 26

A s s e n

18/7/38.

13 dagen na ontvangst van Uw inlichtingen

Mijnheer,

Voor de berekening van het stemgeld heb ik het tarief van f 2,-- per stem, met een minimum van f 15,--. De reis en verblijfkosten zijn daarbij inbegrepen. Volgens de door U gevraagde opgave wordt dat dan :

- a. 1 t/m 10 stemmen = 15 tot 20 gulden.
  - b. 11 t/m 20 ,, = 22 ,, 40 ,, :
  - c. 21 t/m 30 ,, = 42 ,, 60 ,, :
- en zoo voort.

Bij orgels met tongstemmen is hierbij inbegrepen één extra stemming der tongwerken. Wanneer b.v. de groote stemming in het najaar heeft plaats gehad worden de tongstemmen tegen de daarop volgende Paaschdagen bij gestemd.

Verder heb ik ook nog de gewoonte om zoo bij gelegenheid, buiten de officiële stemming om, mijn orgels nog eens op te zoeken om te zien hoe ze zich houden en of er soms iets buitengewoons aan de hand is, want dat wil bij orgels nog wel eens voorkomen als er buiten de stemming verder niet naar wordt omgezien. Op deze manier houd ik dan mijn instrumenten het beste in de hand en dan kan ik ook mooier werk maken, wat mijzelf meer voldoening geeft. Want wanneer ik geen goed en mooi werk kan maken dan doe ik het liever niet, want dan heb ik er toch de rechte aardigheid niet aan.

Daarom vind ik het ook prachtig dat ik in Uw inlichtingen het idéé vond dat U al Uw orgels met de zoo noodige zorg wilt doen behandelen om zodoende de instrumenten steeds in goeden staat te houden. En dat zijn onze orgels dubbel en dwars waard. Is het Kerkorgel niet de Koning der instrumenten ?

Aan de andere kant is het ook nog de voordeeligste manier dat een goede orgelmaker de orgels onderhoud. Bie kan dikwijls door op het goede oogenblik in te grijpen later grootere reparaties voorkomen of anders zoo klein mogelijk houden.

Zoo stende ik voor een paar maanden terug, op aanbeveling, nog een orgel van de beroemde Witte, leerling van Bätz. Als U gezien had hoe de discant van dat pijpwerk er uit zag! 't was allerverschrikkelijkst. En dat alleen door verkeerde handen. Bij een herstellen van dat orgel kost alleen het herstellen van dat mishandelde pijpwerk wel 150 gulden. Is zoiets dan niet jammer van zulke mooie orgels?

Daarom is het ook van zoo groot belang dat U aan een vertrouwd man de zaak kan opdragen. Iemand die hart voor zijn orgels heeft.

Zeer gevaarlijk is het dan ook wanneer téveel aandacht aan de prijs van het stemmen alléén wordt besteed. Elke pijp en elk register vraagt zijn bijzondere behandeling. En als U weet dat hoe grooter een orgel is hoe ingewikkelder het stemmen wordt b.v. door de verschillende vulstemmen, wat moet men dan toch denken van tarieven die ik ook wel eens onder mijn oogen krijg van f20,— voor 10 stemmen en van f30,— voor 30 stemmen? Als 10 stemmen voor f20,— gestemd moeten worden hoe kunnen dan de resteerende 20 stemmen in zoo'n geval voor f10,— ook nog met de uiterste zorg behandeld worden?? Iemand die even door denkt begrijpt wel dat zulke cijfers de werkwijze die daarmee in verband staat wel uitzonderlijk karakteriseeren.

Voor U is het evenwel van belang te weten dat wat het stemwerk betreft ik daar geen bediende op afstuur, maar dat ik dat steeds voor mijzelf persoonlijk gereserveerd houd. Tegen September denk ik tijd te hebben om met Uw orgels te beginnen. Voordien ben ik bezet. Dan moet ik o.a. in Wolvega werken, waar ik in '33 het orgel (anno 1733) der Groote Kerk gerestaureerd heb en in '35 het orgel der Doopsgezinde Kerk evenzoo behandeld heb en in '38 het orgel der Geref. Kerk een algeheele verbetering moet bezorgen.

Daar ik U gaarne met raad en daad ter zijde wil staan wat Uw kerkorgels betreft, maar het echter noodzakelijk is dat ik eerst de orgels eens opneem om een goed plan de campagne op te maken, zou het niet kwaad zijn als U mij zoo spoedig mogelijk de gegevens daarvoor verschafte. Dan kan ik enkele anders misschien verloren dagen daarvoor gebruiken.

Waarom zou U daar gras over laten groeien?

Hoogachtend,